

רכב צמוד במקום משכורת (יולי 2007)

לאחרונה, יותר ויותר מקומות עבודה, מציעים לעובדים לקבל רכב תוך ויתור על חלק משכרם. לרוב מדובר בחברות גדולות יחסית שיש להן אפשרות לקבל עסקאות ליסינג אטרקטיביות מחברות הליסינג. הנוהג הנ"ל החל כנראה מחברות הייטק, אולם הוא מתפשט כיום לחברות גדולות בתחומים אחרים.

לרוב, עובד שמוצעת לו הטבה כזו, ממחר להסכים למרות שבחלק מהמקרים התמורות אותן הוא מקבל בסופו של דבר מהמעביד, פוחתות כתוצאה מהעסקה (ראה מאמר נוסף באתר בנושא "מושגי יסוד בשכר עבודה").

להלן אסקור את היתרונות והחסרונות לעובד ולמעביד, כתוצאה מהעסקאות הנ"ל:

יתרונות העובד:

- קבלת רכב מהעבודה - אין דאגות ואין עלויות נוספות - "הכול כלול". לעיתים קרובות העסקה כוללת גם מכסת דלק חודשית הכלולה בהטבה.
- נסיעה ברכב חדש - לעיתים העובד לא יכול היה להרשות לעצמו לקנות רכב חדש בכוחות עצמו.
- אפשרות של העובד לרכוש את הרכב מחברת הליסינג בתום תקופת העסקה.
- שיפור מעמד - קיים אפקט פסיכולוגי המניע חלק מהעובדים (קבלת רכב מהעבודה לכאורה מעלה את מעמדו של העובד בעיני סביבת העבודה ובסביבת חייו הפרטית).
- בדרך כלל רכבים אלו משמשים כרכב הראשי בבית ומשמשים את המשפחה לרוב הנסיעות שלה. הדבר מהווה חיסכון בעלויות המשפחתיות.

החסרונות לעובד:

- אובדן שכר ברוטו - בהתאם לסיכום עם המעביד.
- אובדן הטבות נלוות לשכר - קרן השתלמות, קופת גמל, פיצויים וכו' - בגובה השכר ברוטו שהופחת כפול שיעורי ההפרשה המקובלים. יודגש כי עובדים רבים אינם מודעים לאובדן ההטבה האמור בסעיף זה, למרות שמדובר בסכום משמעותי (שבחלקו הגדול פטור ממס).
- קבלת רכב מהעבודה "קושרת" את העובד למקום העבודה (היבט פסיכולוגי).
- לעיתים אין לעובד צורך אמיתי ברכב נוסף או ברכב חדש ולמרות זאת הוא מתפתה לקבל את העסקה.

אם כן, נשאלת השאלה איך יודעים אם משתלם לקבל רכב תמורת ויתור על שכר? בכדי לענות על השאלה, יש לערוך תחשיב אלטרנטיבות ולאחריו לשקלל גם את השיקולים

הלא כספיים .

לצורך התחשיב יש להשוות שתי חלופות:

חלופה א

שכר נטו, בתוספת חלק המעביד בקופות גמל, קרנות השתלמות וההפרשה לפיצויים - הכול לפני השינוי המוצע. מסכום זה יש להפחית את עלותו החודשית הממוצעת של אחזקת רכב אותו היה רוצה העובד להחזיק (לרבות דלק, ביטוחים, אובדן ערך, עלויות ריבית, טיפולים וכו'). יצוין כי הרכב בחלופה זו, אינו בהכרח רכב חדש. במידה והעובד אינו נזקק לרכב כלל, הרי שלא יופחת דבר.

חלופה ב

שכר נטו, בתוספת חלק המעביד בקופות גמל, קרנות השתלמות וההפרשה לפיצויים - הכול לאחר השינוי המוצע. חלופה זו צריכה להביא בחשבון גם הוספת שווי רכב צמוד לעובד כתוצאה מקבלת רכב מהמעביד (הוספת השווי גורמת בעצם להגדלת המס שמשלם העובד ולכן להקטנת המשכורת נטו).

במידה והסכום בחלופה א גבוה מהסכום בחלופה ב, הרי שאין כדאיות כלכלית בקבלת רכב מהעבודה, ולהיפך.

יודגש כי לא ניתן לתת המלצה חד משמעית ותוצאת החישוב תלויה בכל מקרה בנתוני העסקה המוצעים לעובד, בשכר העובד בנתוניו וברצונותיו האישיים.

בשל מורכבות ההחלטה, מהותיות הסכומים ותקופת ההתקשרות הארוכה, מומלץ בכל עת להיוועץ ביועץ כלכלי המתמחה בעסקאות ליסינג ובשכר.

מאמר זה אינו מהווה יעוץ ואין להסתמך עליו בשום דרך שהיא. הכותב לא יהיה אחראי לכל נזק שיגרם למי שהסתמך על המאמר. בכל מקרה של ביצוע עסקת רכב, מומלץ לפנות ליעוץ מקצועי.

כל הזכויות שמורות לרו"ח שי ונה